

"Prinsloppet Ströms Vattudal"

Idén till Prinsloppet föddes när Strömsunds kommun lade fram förslag om att ev nyttja Öjarns skola för kurs- och lägerverksamhet. Svenska skridskoförbundet visade stort intresse för denna idé. I ett brev från förbundet sommaren 1970 uttryckte de sin uppskattning för det intresse kommunen visat skridskosporten. Skridskoförbundet beslöt sända en representant till Strömsund, Dir. Gösta Grönberg, för att undersöka möjligheterna för samarbete om Öjarns skola. Dessvärre visade det sig att de ekonomiska och praktiska förutsättningarna saknades.

Dir. Grönberg lade i stället fram ett förslag från förbundets VU, att man borde undersöka möjligheterna att genomföra ett långlopp på skridskor längs Ströms Vattudal. Idén om ett skridskons långlopp kom ursprungligen från HKH Prins Bertil.

Sträckan skulle kunna bli 5 mil. Dir. Grönberg var under sitt besök i kontakt med IFK Strömsunds skridskosektion och med kommunstyrelsen. Man diskuterade och kom fram till att ett sådant långlopp skulle innebära fin propaganda både för skridskosporten och för orten Strömsund, om det gick att genomföra. Man beslöt lägga ansvaret för tävlingens genomförande helt på den lokala klubben och på kommunen.

Strömsunds kommun lovade att ställa sig som ekonomisk garant för tävlingen, under förutsättning att Strömsund årligen fick arrangera detta lopp. IFK Strömsunds skridskosektion sökte sanktion för arrangemanget, Svenska Skridskoförbundet godkände och tävlingen togs in i förbundets tävlingsprogram.

Namnet på tävlingen blev:

"PRINSLOPPET STRÖMS VATTUDAL"

Prins Bertil förordade detta namn med motiveringen att det gav direkt anknytning till orten.

En PRINSLOPPSMEDALJ skapades till en början så att Prinsen hos Sv. Skytteförbundet sanktionerade ett lån av deras medalj tillsvidare. Medaljen hade på ena sidan Prinsen i vänsterprofil. Ett par år senare sanktionerade Prinsen

Kurt Ericsson diskuterar med Ingvar Emilsson inför plogning av prinsloppsbanan. Övriga på bilden är Ingvars elever på fordonslinjen.

John Westerlund med prinsloppsmedalj av större format

en ny medalj, nu med högerprofil och med ensamrätt för IFK Strömsund.

Segrarpriset utgjordes av en stor medalj (ca 2 kg) med Svenska Skridskoförbundets dåvarande ordförande Sven Låftman i relief. Alla deltagare fick ett diplom i guldfärg med loppets devis: "I dragoners spår för styrka, vilja och förbrödring".

1971 års tävling söndagen den 28 mars hade 400 deltagare från fem nationer: Norge, Sverige, Finland, Västtyskland och Holland. Publikciffr: ca 5 000.

Segrare i de olika klasserna blev:

Damer elit 20 km:	Ylva Hedlund, IFK Lidingö
Damer motion 20 km:	Yvonne Åhlander, Stockholm
Damer 50 km:	Madeleine Wiessner, Stockholm
Herrar elit 50 km:	J R Kruihof, Holland
Herrar motion 50 km:	J J v. d. Hoorn, Holland
Juniorer 20 km:	Örnulf Nielsen, Trondheims sköytekлуб

Det kunde många vintrar vara stora problem att åstadkomma en åkbar bana på grund av Vattudalens reglering. Allt går inte att berätta, det skulle fordra spaltmeter. Något skall ändå relateras:

Första året 1971, var isen mycket skrovlig, vilket medförde att banan måste spolras med tankbil. Detta utfördes under kvällstid av åkaren Pelle Berglund.

Ismakare var framför allt bröderna Rolf och Tage Walde-marsson samt Ingvar Emilsson. De första åren deltog också i hög grad Rune Nyberg och Leo Adolfsson. Många andra har också fått göra åtskilliga arbetstimmar på den 5 mil långa banan.

De första stora svårigheterna kom inför 1973 års tävling. Då började plogningen den 14 februari och isen var 25 cm tjock fram till Espnäs och längre upp 15–20 cm. Den 7 mars gick en väghyvel genom isen utanför Rotnäset på 35 cm tjock is. 900 personer var då anmälda, men tävlingen avlystes av säkerhetsskäl.

Ibland var det rätt dramatiskt att vara ismakare. Ett år var dubbelis och sprickor särskilt besvärliga. Emilsson startade en kväll och var i höjd med Hillsand ungefär klockan åtta. Banan såg ovanligt mörk ut i bilens strålkastarljus, varför han saktade in plogbilen. När den stannade tippade spetsplogen ner i en öppen vak. Med mod och skicklighet lyckades han backa sig ur isvaken. Plogningen fortsatte med försök till flera sidospår förbi vaken. Klockan hann bli fem

En lagerkransad Mats Zetterlund 1975

En omplåstrad deltagare 1975

Foto: Raoul Krings

på morgonen innan Ingvar Emilsson och Rolf Waldemars-son var hemma igen.

En annan gång gick ett spridarör sönder mellan Hillsand och Gärdnäs. Det blev en lång väglös promenad för att låna telefon. John Westerlund kom och hämtade Ingvar, som lagade spridarörret på verkstaden hemma i Strömsund, fick skjuts upp till Hillsand, promenerade till bilen ute på sjön, monterade röret, fortsatte plogningen och var hemma igen klockan fyra på morgonen.

För massmedia blev Prinsloppet ett nytt intressant objekt. Den 19 mars 1972 deltog 650 personer av vilka 96 var från Holland. Så här stod det i en tidning:

"Jämn och sprickfri blankis kilometer efter kilometer. Vindstilla och solsken. En fem mil lång skridskofärd i sitt eget tempo. Med jämna mellanrum serveras du varm blåbärssoppa, smakar underbart. Du ökar tempot när det går bra, du tar det lugnt när det känns bedrövtligt, kanske stannar och fotograferar ett stycke storslagen jämtländsk natur. Åker vidare mot målet i Strömsund. Ingen Vasalopps-trängsel, ingen Vätternruntrafik som hot. Vilken söndag!! Prinsloppet ett kungligt nöje."

Holländsk TV sände ett 30 minuter långt program om Prinsloppet.

Detta är i stora drag något om PRINSLOPPET STRÖMS VATTUDAL. Hela tävlingsarrangemanget styrdes av en organisationskommitté, där eldsjälarna som Evert Hjeltman, Willy Krogstad och John Westerlund m fl lade ner ett jättejobb. Dessutom fanns 12 underkommittéer. Det skulle bli för omfattande att berätta om alla personers stora arbetsinsatser.

Detta får bli en grundinformation om ett trevligt idrotts-evenemang som säkert hade arrangerats än i dag om inte naturens växlande svårigheter och sjöns reglering hade legat i fatet för fortsatt verksamhet. Sista året tävlingen genomfördes var 1976.

*Kurt Ericsson, Nils-Olof Mårtensson,
Ingemar Holmberg, Christine Örjebö,
Bengt Örjebö, Claes-Göran Eriksson,
Märta Eriksson, Ingrid Appelblad,
Bo Appelblad, Ingemar Sahlén,
Ernst Nilsson, Örjan Sandler,
John Westerlund, Willy Krogstad,
Rolf Waldemarsson*

från fd aktiva

Mats Andersson:

Skridsko till tusen

Det hela började med ett par begagnade skridskor av märket Ballangrud i ett födelsedagspaket 1973. Jag fyllde sju år och det var 1973 helt naturligt att i Strömsund ge en sjuåring ett par långgror i födelsedagspresent. Bara det visar ju att tiderna förändras, eller kanske rättare, sagt min syn på idrotten. Det är emellertid en annan historia. I vinter (1998) har det gått ett kvartssekel sedan min skridskokarriär inledes. En karriär som varade i 14 mycket roliga år.

Det är på något sätt med skridskosporten som med barn- domens somrar. Det är bara det roliga man minns. Enda skillnaden är att somrarna var varma. För visst hade man roligt. Oerhört roligt. Tänk bara på alla resor, tex den första spännande långresan "ända till" Sundsvall. Övernattningar, som på Esso motorhotell i Bräcke. Även om listan över alla "äventyr" kan bli hur lång som helst är det ändå människor man mött tack vare skridskon som väcker de allra ljusaste minnena. Konkurrenter och träningskompisar. Tränare och funktionärer. Aldrig tidigare och kanske inte heller senare har man väl haft så många bekanta som då.

Minnesfragment från marathonlånga onsdagstävlingar på Strömsvallen med massor av tävlande dyker upp på näthin- nan. Om jag inte minns fel fanns det en del publik också. "Skridsko till tusen" med stafettävlingar på söndagskvällar- na då hela Strömsund snörde på sig skridskorna för att göra upp om ett antal tårter. Skulle det kunna hända i dag?

Visst sätter man på sig sina skridskor då och då, flämtar runt några rundor. På den gamla goda tiden åkte man tio varv som uppvärmning, men det känns idag som högst överkligt. Visst provar man den gamla tävlingstrikån också. Konstigt förresten, med dessa syntetkläder. Hur de förändras då de inte används. Min gamla trika har fortfarande sin vackra lyster kvar, men det har hänt något konstigt med själva tyget. Över låren och rumpan är den inte alls så slim- mad som jag minns det och över magen stramar det på ett sätt som jag inte känner igen.